Anul XVII. — Nr. 2355

Onor Palatul Cultural Arad

4 pagini 6 lei

Duminecă, 28 Septemvrie 1941

DIRECTOR:
Constantin I. Ştefănesc

REDACTOARE-ŞEFĂ
Florica Ciura-Ştefănescu

REDACŢIA ŞI ADMINISTRAŢIA:
Strada Em. Ungureanu, colţ cu Str. Eugen de Savoya, Timişoara

Telefon 39-36

Ecoul

Săptămânal politic, literar şi artistic

…ier? Eu?… Niciodată!
…me incruntată,
…uri mari de foc,
…m'or clinti din loc!
— — — — — —
— — — — — —
…omân sunt in putere
…ânul in veci nu piere!
V. Alecsandri

Oameni şi fapte

S'a implinit un an dela in…ţiele umilinţi ce ne-au fost …ărăzite de destin să le primim — cu resemnare — dar cu frun…le plecate in jos, de ruşine, şi cu …flete'e sugrumate de innecarea …urerii, fiindcă a trebuit să stăm … braţele incrucişate, fără să dăm … mână de-ajutor fraţilor ce ne-au …st schingiuiţi şi ucişi mişeleşte de …ătre nişte barbari asiatici.

Printre mucenicii mulţi ai neamului — sunt sute! — exterminaţi pentru singura vină c'au fost Români, unul dintre cei d'intâi răpuşi …fost şi părintele protopop Aurel Munteanu din Huedin-Cluj.

In ziua de 14 Septemvrie — cum …-aduce vestea „Universul" — familia celui ucis în sălbătecia de …re a luat cunoştinţă, la timp, şi … cutremurat toată lumea civilizată, i-a făcut parastasul.

Un sobor de preoţi i-au oficiat parastasul în faţa monumentului …oilor din com. Călăţele, jud. Cluj. La sfârşitul sfintei slujbe, părintele Teodor Tiboca a cuvântat înfiorat, arătând cum a pierit şi …e a fost marele patriot, protopopul Aurel Munteanu.

Fiu de ţăran, din com. Meghindal, jud. Făgăraş — cum le-a înşirat părintele Tiboca — regretatul protopop Aurel Munteanu era, … mic copil, iubitor de carte, iar … târziu, când s'a ridicat în viaţă prin propriile lui merite, a dobândit însuşiri strălucite de cleric, … ce l-a îndemnat să se facă …ot.

A fost numit preot ortodox în …moasa şi fruntaşa comună românească Valea-Drăganului, unde …slujit 18 ani, făcându-se stimat şi preţuit prin muncă de toţi …ii. Deşi trăia în epoca stăpânirii austro-maghiare, deseori ri… cuvântul pentru cauze româneşti, ceeace l-a atras ura ungu….

… timpul revoluţiei bolşevice … 1919 a scăpat numai cu fuga, …ulţ şi desbrăcat. A scăpat …, dar nu-i a scăpat o fetiţă … luni, care a fost omorâtă.

…upă războiu, a ajuns deputat …nator, lucrând pentru alinarea …rilor ţărăneşti.

… fost protopop al tractului …in în 1923, pe care l-a organizat; a zidit frumoasa catedrală …oxă din Huedin şi a contribuit la zidirea de biserici mai în …satele ce le păstorea.

… fost prof. şi catihet la gimnaziul din Huedin, la şcoala de arte …şi meserii şi şc. primară.

… fost preşedintele Despărţământului Huedin al „Astrei".

[illegible] s'a fost societate şi …izaţie românească şi creştină, unde să nu fie prezent. …t adunare cu caracter naţional-patriotic unde să nu se audă … marelui român, preot Aurel …nu.

…mpul războiului 1914—1918, …duit şi a reuşit să scutească …ite mii de ţărani români, …rge pe front şi l-a dus la … de lemn, … Valea Drăga[illegible] … războiu s'a interesat de via… [illegible] culturală a satului … celor din jur. … a înfiinţat … Valea Drăganului … de consum …întâi cooperativă … tul Cluj. … bancă populară în jude… …dăruit şi a îndemnat loc… tri…ului, bogaţi şi săraci, să … pe copiii buni la învăţătură … alţii la diferite meserii. … toţi, singur a făcut toate … le-a inaintat diferitelor … s'a dus cu copiii la examenul de admitere. A plătit taxa … cei săraci, a intervenit … ajutoare şi astfel a reuşit, … altul, să trimită la diferite … numai din comuna Valea …ului 42 băeţi şi fete şi 25 … diferite meserii, care toţi …inat şcoala şi azi sunt funcţionari ai Statului, iar alţii meseriaşi.

…ma Moţilor l-a preocupat mereu, deacela l-am văzut în luptă pentru aceştia, alături de bătrânul tribun Amos Frâncu, până la rezolvarea problemei pădurilor din munţii Apuseni.

Protopopul Aurel Munteanu a fost un luptător toată vieaţa lui şi a căzut răpus la postul datoriei".

Să-i cinstim memoria celui ce a fost protopopul Aurel Munteanu (care a intrat, ca şi cei 132 de ţărani dela Ip şi cei dela Trăznea şi din alte multe vetre româneşti, în rândul mucenicilor neamului nostru) şi să nu uităm datoria ce-avem de împlinit când îi va sosi norocul — care nu va întârzia să vină pentru a se săvârşi dreptatea cea adevărată, dreptatea românească!

■

In scrisul nostru împotriva căsătoriilor mixte — a căsătoriilor legate de unii Români cu femei care-şi cresc copiii în limba şi obiceiurile lor şi nu în legea tatălui — am arătat, cu exemple pe care nimeni nu le-a putut dobort, cât de primejdioase sunt pentru evoluţia neamului românesc şi pentru securitatea lui.

Dar şi în lumea altor straturi sociale ale poporului nostru s'a văzut pericolul, nu numai de către noi ziariştii.

Grija despre ce va ajunge neamul dacă Românii se vor însura cu străine, au avut-o şi feţele noastre bisericeşti, care şi în textele de lăsământ au pretins, hotărât, feciorilor lor, să nu cadă 'n păcatul de-a şi lua de soţii femei din alt neam.

Şi ca dovadă, de cum au ştiut înaintaşii noştri să-şi crească copiii, cetim dintr'un testament lăsat, acum 20 ani, fiului său, de către un cinstit părinte, român bănăţean, la paragraful 6:

„...Neamul din care îţi vei lua soţie, să fie, exclusiv şi necondiţionat, român.

Nici în mormânt nu îţi voi erta păcatul, rătăcindu-ţi mintea să iei o străină"...

E drept, fiului unui asemenea părinte nu i s'a rătăcit mintea — şi a ascultat cu sfinţenie statul de mare înţelepciune primit.

Păcat însă, că rătăciţii nu s'au pătruns încă de marele adevăr — şi continuă să se fixeze dincolo de marginea intereselor româneşti...

Const. I. Ştefănescu

LU A DELA RĂSĂIT

de Dr. Ni… Ogrin

Providenţa i-a dăruit Neamului Românesc un Conducător, care să-i aranjeze marea problemă a hotarelor. Trăim, în clipele de faţă, epopeea din răsărit şi suntem convinşi că opera începută va fi desăvârşită, în toate direcţiile. S'ar părea că noi, cei dela graniţa de vest, nu participăm intr'un mod destul de intens la evenimentele în curs, ca şi cum near interesa mai puţin problema decât pe ceilalţi fii ai neamului, situaţi geograficeşte, mai spre răsărit. Aparenţa însă înşeală, adevărul este altul. Românii dela vest, urmăresc cu aceiaşi emoţie şi înregistrează cu aceiaşi mândrie, marile succese dela est, ca şi românii de pretutindeni. Manifestările publice sunt însă mai puţine şi mai sporadice, din motivul că problemele românismului din răsărit sunt, la vest, mai puţin cunoscute, sau, în tot cazul, noi, cei dela vest, nu ne considerăm suficient de competenţi de a le trata, deşi de importanţa lor suntem pe deplin conştienţi. Pe de altă parte, atenţiunea noastră este reţinută şi în altă direcţiune. Este o situaţie analoagă cu aceia, când doi, sau mai mulţi oameni sunt atacaţi de o haită de lupi din mai multe direcţiuni şi pentru a se apăra cu succes se pun spate la spate, fiecare având de a veghea intr'o direcţie precisă. N'are importanţă, că o direcţie a fost destinată unuia, sau celuilalt, fiecare este însă dator să-şi îndeplinească misiunea acolo unde a fost pus

Acest exemplu se potriveşte de minune la situaţia noastră de azi. Unităţile dela vest, cari au participat la luptele din răsărit, s'au comportat admirabil, n'au rămas cu nimic în urma altor unităţi, din restul ţării, sau chiar a celora de origine din răsărit. Tot aşa nici unităţile din răsărit nu vor face deosebire, când se va pune problema intr'o direcţie opusă. Suntem cu toţii un trup şi un suflet, provinciile sunt organele uneia şi aceleiaşi fiinţe. O lovitură primită de un organ o resimte întreg corpul, la fel şi o senzaţie plăcută se revarsă asupra întregii fiinţe.

Cu toate aceste, Bănăţenii autentici parcă urmăresc cu un interes mai deosebit desfăşurarea luptei din răsărit. Suntem provincia cea mai ameninţată de slavism. In cursul istoriei am dus cele mai grele lupte cu acest val cotropitor. Şi azi mai avem un vis neimplinit. Cea mai justă aspiraţie a noastră aşteaptă să fie satisfăcută. Suntem frânţi în două şi aşteptăm întregirea. Autorul moral al suferinţelor noastre, patronul panslavismului, nu se găseşte în apropierea noastră, ci se găseşte la răsărit. Acest monstru care ne-a cauzat, în cursul vremii, atâtea suferinţi şi neajunsuri, este pe cale de a fi răpus. Iată deci motivul, pentru care noi, cei dela vest, participăm, cel puţin în egală măsură, cu cel din restul ţ… marea luptă ce se dă.

Un singur … şi o singură dorinţă ani…ate sufletele româneşti … Doamne ajută Condu…ului să-şi ducă oastea la bi… şi împreună cu aliaţii s…olve pe veci problema h…or la răsărit şi apoi cu …ezeu înainte intr'acolo …alţi fraţi ne cheamă.

(Din ziarul b…n „Unirea" din 6 Septembrie a.c.)

Pentru cei cari au de subscris la …mutul Reîntregirii o sumă globală mai ma… 500000

Ministerul Finanţelor aduce la cunoştinţa subscriitorilor care au de subscris, pe baza cotelor minimale publicate, o sumă globală mai mare de 500 mii lei, că li se admite să facă global această subscriere la Casa autonomă de finanţare şi amortizare, chiar dacă au venituri înregistrate la mai multe administraţii financiare sau percepţii.

Casa autonomă de finanţare şi amortizare va cerceta dacă subscrierea propusă atinge totalul sumelor minimale pentru fiecare venit şi administraţie ale tuturor subscrierilor parţiale, pentru care se face subscrierea globală.

Casa autonomă de finanţare şi amortizare după primirea subscrierii va comunica administraţiilor financiare respective efectuarea subscrierii şi suma ce se cuvenea să fie subscrisă la administraţia financiară respectivă. Chitanţa (titlul provizoriu) care se eliberează în acest caz va purta pe contrapagină menţiunea sumelor subscrise pentru fiecare venit şi administraţie financiară, constatându-se astfel că subscriitorul şi-a îndeplinit obligaţia de a subscrie cotele minime aferente veniturilor înregistrate în raza administraţiei respective.

Subscrierea globală poate fi vărsată şi la cele… ghişee cu obligaţia de a pre… la Casa Autonomă de Finanţare chitanţa (titlu provizoriu) pentru ca pe baza ei să se cerceteze dacă subscrierea făcută satisface cel puţin totalul sumelor minime ale tuturor subscrierilor parţ… pentru care s'a făcut subscrierea globală şi pentru a comunica ace… subscriere tuturor administra… financiare respective.

Cei care se … în această categorie şi au …scris deja unele sume, vor pre… chitanţele primite în descărcarea obligaţiunilor lor, pentru ca …preună cu noua subscriere să acopere suma globală ce au de …scris. Pe aceste chitan[illegible] …vizoriu). Casa autonomă de fin…are şi amortizare va face me…unea sumelor subscrise pentru …care venit şi Administraţie Fin…ară.

In cazul subscri…lor sub 500.000 lei, subscriitorii … o singură subscriere globală la orice ghişeu, cu obligaţiunea de a le prezenta la percepţiile unde au veniturile înregistrate sau administraţiile respective pentru ca acestea să aplice pe verso al …tanţei menţiunea sumei ce reprezintă cota minimă pentru veniturile înregistrate în registrele acelor percepţii sau administraţii.

Cel mai mare alpinium din lume

In apropierea staţiunii balneare Bad ausse din ţinutul Salzkammergut, se află un masiv alpin, care oferă prilejul observaţiunilor ştiinţifice; este vorba de un masiv, lângă şoseaua Pätschen, care în timpul de faţă este acoperit cu tot felul de plante înflorite şi înmugurite.

La început a fost ales loc pentru un mare monument în memoria soldaţilor căzuţi în războiul mondial. Curând s'a observat valoarea deosebită pentru cercetările ştiinţifice alpine şi a fost desemnat ca atare, devenind cel mai mare alpinium din lume. Azi dispune de cel puţin 4.000 plante diferite, toate înflorite, realizând o sinteză a floarei alpine depe întregul glob; se întâlnesc acolo cele mai frumoase narcize din lume, alături de enziene din America, zwergrosse din Japonia şi ghiocei perle din Himalaia.

Afirmative...

„...unu' dintre scriitorii de mare talent şi vastă cultură — despre care ne-am mai ocupat, le timp şi cu toate elogiile cuvenite — a făcut, undeva... părintelui oraşului pe care-l fericeşte (şi juru)... o petiţiune în care scrie cam următoarele:

„Domnule Primar,

Subsemnatul... scriitor de talen, cu cultură şi trecut frumos — precum mă ştiţi — având în vedere: cele 4689 poezii scrise, din care cea mai mare majoritate cu dedicaţii persoanelor sus puse, după timp şi împrejurări; având în vedere cele trei conferinţe şi jumătate ţinute şi două neţinute; şi având în vedere toată activitatea mea culturală şi prolitică depusă în cei 10 ani de când activez în această parte a ţării, vă rog să binevoiţi a-mi elibera un certificat oficial doveditor că ce activez şi cât am activat, ridicând nivelul cultural al iubiţilor mei concetăţeni, cari vă admiră cu întreaga lor familie, ca şi mine — precum v'am încredinţat permanent prin cele 7 dedicaţii ce am avut fericirea ale aşterne sincer şi desinteresat pe fie care volum ce vi-am oferit în mod omagial, dar însă, Domnia Voastră, ca un adevărat părinte ce sunteţi al tuturora, aţi apreciat int… — cu suflet larg, jertfele ce le facem cei ce ne-am dedicat literaturei..."

Tot în sensul acesta, pentru a obţine încă un certificat, inspiratul domn a mai făcut o cerere şi preşedintelui unei asociaţiuni culturale din aceeaşi localitate.

Oferim un premiu de 1000 lei, persoanei care ne indica în scris sau verbal: cine este distinsul factor cultural, culturalizator, scriitor de mare talent, cu trecut şi viitor, etcaetera, etcaetera...

■

Deasemeni mai dăm o mie de lei — fiindcă aşa suntem noi, darnici, când e vorba de descoperirea talentelor — celui ce va ghici: cine este al doilea talentat şi de mare viitor (în posteritate, poate)... care a scris de curând, intr'o foaie de undeva... nu depe frontul de răsărit, ci depe acel al *deşteptăciunii* sale şi următoarele perle de stil şi gândire:

... Să cercetăm cât de prezentă a fost prezenţa jidovilor în ce priveşte opera distructivă a chestiei jidoveşti în viaţa românească de până acum"...

Mă iscălesc:
Respectivu

Centrul naţional de românizare aduce la cunoştinţă pe această cale locatarilor imobilelor evreeşti intrate în patrimoniul C. N. R.-ului, conform decretului lege nr. 842 din 28 Martie 1941, ai căror proprietari au primit somaţii de predarea lor, că sunt obligaţi a depune chiriile ce trebuesc achitate la 26 Septemvrie a. c., la C. E. C., cont nr. 491, pentru şi în dispoziţia C. N. R.-ului, iar în provincie la Oficiile poştale,

Kievul, capitala Ucrainei

Consideraţii istorico-geografice, sociale, politice, economice

Datele precise ale fondării Kievului nu sunt greu de stabilit. Arheologii au descris cea mai veche cultură numită „Prepilija" provenind din epoca de piatră, care are o deosebită caracteristică pentru regiunea Kievului şi este veche de 3000 de ani înainte de Christos.

In istoria sa, Herodot menţionează un oraş numit Hellon, care corespunde Kievului de astăzi. Se aminteşte cu acest prilej, că relaţiile comerciale dintre fosta Ucraină şi antica Helladă au fost extrem de desvoltate. Preotesele zeiţei agriculturii, Demeter, al cărui cult era foarte răspândit în Ucraina, făceau dese pelerinagii, începând din veacul VII î. Ch. la templul zeiţei Demeter din Delos. In scrierile egiptene, din epoca Ptolomeilor, se menţionează că pe ţărmul fluviului Danapris (Nipru) se găseşte un oraş cunoscut prin comerţul cu cereale, „de unde pornesc corăbii de aur umplute cu aur". Bineinţeles, „aurul e luat în sens metaforic, pentru cereale". In scrierile apocrife creştine se povesteşte că Sf. Apostol Andrei s'a oprit în peregrinaţia sa către nord, pe colinele Kievului, binecuvântându-le şi prevestind că asupra acestor coline se va cobori Harul lui Dumnezeu. Şi în scrierile arabe se găsesc pasagii cari reliefează că Kievul e un oraş pe ţărmul Niprului, bogat în aur, cereale şi miere.

In vremea lui Hadrian, se ştia că un mare oraş aşezat pe Nipru, exportă cereale, miere şi piei de animale.

Kievul era un oraş important în anul 862 (în timpul năvălirii Varegilor)

După legendă, Kievul a fost fondat de rinţul de origină slavă, din ramura Poljan-Kij. Primul prinţ al Kievului, pe care îl aminteşte cronica, a fost Ascold, care a domnit între 860—870 p. Ch. Mormântul său comparabil cu mormântul lui Romulus şi Remus din Roma, se găsea în Kiev, pe un munte limitrof Niprului. Acolo fusese construită o biserică şi lângă ea un cimitir, unde erau îngropaţi bărbaţii însemnaţi ucraineni. Potentaţii bolşevico-iudei, care au nimicit tot ce era scump şi sfânt pentru Kremlin, au distrus şi mormântul lui Ascold, acest minunat monument al trecutului, făcând din acest cimitir „un parc pentru recreaţia lucrătorilor şi gărzilor roşii".

Incepând din veacul IX, Kievul este capitala Principatului Kievului şi puterea statului se sprijină în deosebi pe oraşul construit şi în continuă ascensiunea, care prin bisericile şi mânăstirile sale, era împodobit cu fastuoase aşezăminte de mare valoare artistică, mai ales pe vremea lui Volodimir cel Mare (980—1015), care introdusese religia creştină ca religie de stat. Pe acest temei, ortodoxia creştină de provenienţă bizantină, ştiinţa şi arta cu acelaşi coloratură, au descălecat în Kiev, creiând printr'o întreţesere cu specificul autohton, începuturile culturii ucrainiene a Kievului.

Cele mai importante monumente ale epocii Principatului sunt următoarele: celebra mânăstire Petşerska Lavra din Kiev, fondată de Antoni Petşerski, în veacul XI, care în cursul timpului devenise un adevărat muzeu al artei religioase, o însemnată şcoală şi un centru al culturii greco-ortodoxe, care a exercitat influenţa sa până departe, dincolo de graniţele Ucrainei. De o covârşitoare importanţă din punct de vedere istoric, este biserica Sfânta Sofia, cu minunatele ei fresce din viaţa principilor (sceme de vânătoare, muzicanţii Principelui şi altele), şi biserica Sfântului Ciril, care la fel este împodobită cu fresce. Pe vremea Principelui Jaroslav (1019—1054) al cărui sarcofag din marmoră curată se găseşte în biserica Sf. Sofia, se afla lângă această biserică, un aşezământ cultural, conţinând o mare bibliotecă şi o şcoală la care învăţau peste 300 de şcolari. *Toate aceste monumente ale vechei istorii ucrainiene au fost groaznic mutilate şi destinate nimicirii complete de către nelegiuirea iudaico-bolşevică.*

Din vremea principilor au mai rămas şi ruinele aşa numite Porţi de Aur. Aceste ziduri au primit

(Continuare în pagina 2-a)

Arta și specificul național

Cultura unui neam se măsoară obicinuit, cu valori reprezentate intr'un anumit moment prin operele sale de artă, in special literară, — in cazul nostru, — graiul fiind mai la îndemâna și a primitivului Creator de valori artistice, admițând firește spontaneitatea, ca una din cele mai esențiale condiții printre cele generatoare de opere artistice. Cultura insăși, de altă parte, am putea-o compara cu un fir de iarbă, cu o floare, dacă vreți, chiar cu splendida coroană a unui arbore care-și trage hrana prin mii și mii de firișoare văzute și nevăzute. Ea nu este opera unui mănunchiu de intelectuali: scriitori, poeți, pictori, savanți, muzicieni etc., fie ei oricât de distinși și geniali, dar nici a unei clase, sau categorii sociale de privilegiați. Cultura unui neam se elaborează prin conlucrarea armonică a totalității, ca organism viu, real, având un singur sânge, care animează acelaș gând. Ea este o inflorescență, un complex de fenomene datorite unor forțe, activând sub imperiul unor legi cunoscute azi numai in parte și constituind impreună ceeace numim obicinuit *sufletul unui neam.*

Operele răsărite din colaborarea armonică, însă misterioasă a forțelor acestora se deosebesc fundamental, atât ca fond indeologic cât și ca putere emotivă, de orice altă creațiune produsă de alt neam, in cadrul imens al marelui patrimoniu cunoscut sub numele de cultură universală. Iată de cei doi poeți de neam diferit, inspirându-se din acelaș izvor, sau moment, vor da creațiuni care vor prezenta nu numai diferențe temperamentale, sau chiar altele, însă de ordin individual, ci ele se vor deosebi și din punct de vedere al rasei creatorilor. Poezia lui Heine deși de un lirism profund, scăpărare genială, nu scapă totuș decât prea rar neatinsă de irîv[illegible] proprie spiritului iudaic. Așa se explică pentruce Goga, Eminescu, Coșbuc, Rebreanu etc. cu toată bogăția de cultură străină asimilată, reprezintă prin opera lor puterea de creațiune a neamului românesc. Grigorescu rămâne pictorul reprezentativ, in opera căruia se oglindește concepția românească nu numai de artă picturală, cu toată scoala franceză, germană sau italiană prin care a trecut. Și invers, analizând opera marilor noștri artiști cercetătorii ge- de înaltă cultură, pot p- prin ea până la acele puter- impreună constitue sufletul, să intrebuințăm un cuvânt [illegible]pândit azi. *specificul româ-* in care ele ni se impun.

Tot astfel Homer, prin Eschil, Sopho- Platon, Socrate, Horațiu, Ver- etc. s'a ajuns nu numai la cu- ea nivelului de cultură și ci- elină, respectiv romană -ca corespunzătoare, ci și -tul insuși al popoarelor am- cu alte cuvinte la puterea lo- receptivitate, de reprezentare, -sociare, de imaginație, ca și -concepția lor despre viață și -adevăr și dreptate, bunătate -ilă etc. etc. Iată pentru ce e -bil să ne inchipuim că Don -tte de pildă, așa cum il cunoa- ar putea fi opera altui popor de- celui spaniol, sau că Divina -edie s'ar fi putut naște in a- tmosferă, decât in cea catol- -iană a veacului XIII, Faust in- germană, Ana Karenina in c- -asească și Luceafărului in cea -mânească. Opere geniale intrate -itiv in marele patrimoniu al -turii Universale, *fiecare din ele păstrează totuși intreagă și -urată aroma-și savoarea -ă a specificului propriu neamului din care au răsărit,* aceast- particularitate constituind tocmai aportul care le-a deschis porțile -ralității.

Este absurd, in urmare, a pretinde că se poate crea o operă națională de înaltă valoare și pe fond sufletesc străin — și aici ne gândim la decadentismul, dadaismul, cubismul, impresionismul, expresionismul și tot nebunismul românesc de import, operă stearsă, avorton care nu s'a putut și nu i se va putea niciodată incadra, nici patrimoniului național, nici aceluia de unde a fost transplantat la noi. Ea e sortită pieirii tocmai fiindcă e stearpă, biet avorton!

* * *

Vorbind mai sus de cultura unui neam, am spus că ea este reflexul ființei lui, rezultanta colaborării armonice a totalității forțelor organismului său, comparându-o cu o inflorescență splendidă. In adevăr oricât ar fi un neam de numeros, și de răspan[illegible] cultura sa are aceeași notă [illegible]rie, aceleași caractere distinctive, prin care se deosebește de oricare altă cultură cu toate că [illegible]ează o contribuție regionalistă [illegible]eori extrem de bogată și vari[illegible] Să ne gândim de pildă la aspect[illegible] atât de unitar și inchegat al culturii germane, produs al numeroaselor ramificări ale marelui popor german. Câtă deosebire in graiul, firea, portul și obiceiurile germanului de nord și ale bavarezului, ale saxonului și ale prusacului, ale șvabului și austriacului etc. și toate împreună ce ansamblu splendid constitue. Dar nici n'ar fi trebuit să ne ducem in vecini după probe pentru a ilustra afirmația noastră, avem doar la îndemână și acasă, tot atât de grăitoare, ca și cele văzute la Germani. In adevăr, ce poate fi mai frumos ca expresie a aceluiaș suflet, decât cântecele, poveștile, credințele, obiceiurile, jocurile și dansurile moldovenilor, muntenilor, oltenilor, ardelenilor, macedonenilor și bănățenilor? Nu cred să se poată găsi om cult, bun cunoscător al poporului nostru, care să conteste identitatea sufletului exprimat intr'un cântec, sau poveste, fie chiar și in dialectul bănățean sau macedonean, cele mai dificile, având insă totodată și cele mai bine păstrate legături cu ascendența latină!

Dar nu numai in literatură și folklor, ci și in aspectul mai mult sau mai puțin artistic al obiectelor casnice, in motivele și decorurile pieselor de îmbrăcăminte, al impodobirii caselor, precum și in intreg felul lor de a gândi și a fi se manifestă această incontestabilă identitate sufletească, derivând din cea mai intimă structură a eului nostru etnic, care-le imprimă pecetea specificului românesc.

Este deci lipsită de temei teama de fracționare, de pulberizare, a unor oameni cu minți strâmte, care tună și fulgeră împotriva graiurilor dialectale și in genere, împotriva regionalismului, fie chiar și numai cultural. Dimpotrivă, cu cât este mai bogat aportul provinciilor, cu atât se va afirma mai amplu, mai strălucit sufletul românesc in inflorescența, pe care am numit-o *cultura românească*. Unitatea nu va suferi din cauza varietății, dinpotrivă ea va fi cu atât mai vie mai caldă și mai sclipitoare.

De încheiere-mi voi permite să recomand pentru o lectură comparativă două poezii, una in dialect bănățean de V. Vlad Delamarina, intitulată: *Mă Cimișe* și alta de Coșbuc, fie *Scara*, fie *La Oglindă*. Cetind, să nu uităm că cel dintâi s'a născut la Logoj, iar al doilea tocmai lângă Năsăud! Firește, niciunul nu s'a învrednicit încă de cinstea de a i se tipări opera de către Fundații! Prea miroase a opincă și unul și altul!

N.

Cinema „CORSO"

Jurnalul românesc de război Nr. 8

Cinema „APOLLO"

Un film de proporții colosale!

„Submarinele atacă"

Ilse Werner **Herbert Wilk**

Heinz Engelmann

Lupta eroică a submarinelor germane contra Angliei

Incep. repr. 3, 5, 7, 9 Dum. și la orele 11 dim.

Informațiuni

Ministerul culturii naționale face cunoscut celor interesați că nu se mai rezolvă nicio cerere de detașare in invățământ sau la alte instituții.

Toți membrii corpului didactic cari au făcut asemenea cereri până acum și nu au primit aprobare, se vor prezenta de urgență la școalele cărora aparțin.

Ministerul economiei naționale prin decizia nr. 79.743 | 941, publicată in Monitorul Oficial nr. 223 din 20 Septebrie 1941, a prelungit până la 15 Octombrie 1941, pentru toți producătorii și deținătorii de lână termenul de predare prevăzut de art. 5 din Decretul-Lege nr. 1706 din 27 Mai 1940.

Examenul de admitere in școlile de submaiștri pentru aeronautică din reg. geniu aeronautic București se vor ține după cum urmează: Luni, 29 Septembrie, pentru școala submaiștri electricieni; Luni, 6 Octombrie pentru școala submaeștri radio și submaeștri observatori meteor.

Se pot prezenta la examene absolvenții cu diploma a 4 clase sec. sau industriale, civili sau militari având in vârsta intre 18—25 ani la 1 Noembrie 1941.

Datele privitoare la examen se găsesc publicate in M. Of. nr. 212 și 215 din 8 și 11 Septembrie.

Inscrierile se primesc până in dimineața examenului. Candidații militari se pot prezenta la examen numai cu copia după foaia matricolă.

Pentru intregul material apărut in „ECOUL" — fără semnătură sau cu pseudonim — răspunde numai d. Const. I. Ștefănescu, directorul nostru, care e totodată și girant responsabil.

ATENȚIUNE

Intr'un litru de apă medicinală „MAGUS" se află următorii componenți, ionii, grupați la săruri:

Sulfat de sodiu $SO^4 Na^2$ 10.3218 mgr. la litru
Sulfat de magn. SO^4 Mg. 3.3760 mgr. la litru
Sulfat de calciu SO^4 Ca 1.6364 mgr. la litru
Clorură de sodiu Cl Na 2.4074 mgr. la litru
Clorură de potasiu Cl K 0.0231 mgr. la litru
Clorură de litiu Cl Li 0.0085 mgr. la litru
Clorură de amo Cl NH^4 0.0005 mgr. la litru
Iodura de sodiu I Na 0.0034 mgr. la litru
Bromură de sod. Br Na 0.0002 mgr la litru
Azotat de sodiu NO_3 Na 0.4250 mgr. la litru
Azotat de sod. NO_2 Na urme mgr, la litru
Hidrocarb. de magn. $(CO_3 H_2)$ Mg 1.2490 mgr. la litru
Hidrocarb. de fer $(CO_3 H_2)$ Fe 0.0204 mgr. la litru
Hidrocarb de magneziu $(CO_3 H_2)$ Mn. urme mgr la litru
Silice Si O_2 0.0120 mgr. la litru
Substanțe organice urme la litru
Bioxid de carbon liber CO_2 0.0060 mgr. la litru
Total: 19.4907 mgr. la litru

Din aceste date rezultă că apa medicinală MAGUS este o apă minerală sulfatată, sodică, magneziană și calcică concentrată cu conținut relativ mic de cloruri, având și ... urme de ioduri și bromuri.

NEAM AL MEU

Pe lume,
Nu e alt neam să'ți semene —
Apă cu vâna în cremene —
Neam al meu!

Sub Soare,
N'au fost martiri ca Iancu și Horia;
Stâlpi de strajă îi știe istoria,
Neam al meu!

In candela ta,
Pe vremuri a ars untdelemnul;
Credința străbună îndemnul,
Neam al meu!

— — — — — — — — — — — —

Și oricât vor vrea nechemații,
Să-ți tulbure altarul de jertfe și datine,
Cu setea de zări și-osteneala părtași,
Invinge-vei pe răupătimași,
Neam al meu!

PANTELIMON NIȚULESCU

Pe marginea unei cărți

de V Dranicea

„Zilele trecute am recitat o carte.

Am găsit-o intr'un ungher de bibliotecă, mărturie a unor vremi demult trecute. Este: „Die Glocken der Heimat", romanul lui Adam Müller-Guttenbrunn. Am recitit-o și am fost cuprins de aceeași emoție ca acum un sfert de veac și mai bine, când în plină prigoană politică, sufletu-mi de copil găsea alinare în paginile acestei cărți.

Acțiunea se petrece într'un sat de coloniști germani din Banat. Cu multă plasticitate se desprinde figura țăranului Haffner, care în năzuința de a-și lumina copiii, îl trimete pe cel mai drag, pe Filip, să urmeze școala de stat la Seghedin. Această școală urmărea o metodă de educație „patriotică". Copilul era scos cu desăvârșire din mediul părintesc, patru ani nu era lăsat acasă, și nici nu-i era îngăduit să fie vizitat de ai săi.

Așa se creșteau „patrioții"...

Plină de patetism este scena întâlnirii dintre tată și fiu, când bătrânul își dă seama de înstrăinarea produsă în sufletul lui Filip, care nu mai înțelegea limba germană.

Tot atât de tragică este scena în care Roza Heckmüller soția învățătorului, află că fiul ei și-a maghiarizat numele, pentru ca să obțină un post în învățământ.

Intreg romanul se desfășoară în atmosfera pripită de persecuții politice sau de momeli de fiecare pas, a căror țintă era desnaționalizarea prin toate mijloacele. Intervin apoi și elementele potrivnice ale naturii, inundațiile Tisei, care contribue la distrugerea înfloritoarei așezări de coloniști germani.

Dar romanul se încheie cu hotărîrea dârză a locuitorilor de a reclădi satul, căci, zice autorul, Șvabii nu pot fi înfrânți nici de oameni nici de stihii.

Acest roman a vărsat balsam pe multe răni în vremea opresiunii maghiare. Dacă în numele coloniștilor germani, car s'au bucurat de privilegii în decursul timpurilor, s'a ridicat acest protest — altfel cum am putea să calificăm amintitul roman — ce ne rămâne nouă de spus, elementului autohton sistematic înnăbușit și subjugat mai bine de o mie de ani?

(„Gazeta Transilvaniei", Anul [illegible] Nr. 69 din 18 Septemvrie 194[illegible])

Cinema „THALIA"

Numai pentru adulți!

Picanterie! Umor!

O capo d'operă a comediilor și a emoțiilor franceze!

„NUCA DE COCOS"

(„NOIX DE COCO")

Cu cei mai numiți actori francezi:

Marie Bell **Raimu**

Cel mai comic, cel mai vesel și cel mai uman film al sezonului!

Incep. repr. 3, 5, 7, 9 Dum. și la orele 11 dim.

numele de „porți de aur", fiindcă deasupra lor se profila biserica cu cupolele de aur. Un alt monument al străvechi[illegible] fost Soborul Sfântului Mihail, care a fost distrus complet de bolșevici.

In celace privește bogăția țării Kievului, glăsuiește un manuscris din veacul XV: „..... cu multe minuni ai fost impodobită tu, țară ucraineană. Totul ți-a fost ție hărăzit, țară a Ucrainei, și Dumnezeu ți-a dăruit ție multe bogății și frumuseți, pământ negru și roditor, lacuri răcoroase și fluvii largi și fântâni adânci și locuri sfinte, cari fac minuni, o, pământ al Ucrainei, luminos și binecuvântat de Dumnezeu... Orașe mari și bogate și intinse, orașe sfinte te impodobesc pe tine. Coline inalte, dumbrăvi curate, animale sălbatice, nenumărate păsări. Sate mari, îngrijite, pline de vii, livezi cu fructe aromitoare, ogrăzi cu multe vite și nenumărate turme. O, luminoasă, senină și din belșug hărăzită, țară a Ucrainei. Impodobită ești tu după voia Domnului, cu locuitori înțelepți, cu biserici acoperite de aur, cu școli ale înțelepciunii luminoase și divine. O, țară a Ucrainei!"...

Pentru prima oară, Kievul a [illegible] lui Suzdal Andrei, fondatorul Principatului [illegible] la anul 1169 la 8 Martie. *Acesta a fost primul atac al moscoviților, executat asupra capitalei Ucrainei.*

Tătarii sub conducerea lui Batei, au devastat in anul 1240 Kievul și de atunci acest oraș a pierdut însemnătatea unei capitale politice, pentru multă vreme. A rămas numai să conducă viața culturală și religioasă a regiunii al cărei centru era Kievul. Tătarii s'au menținut in contrast cu bolșevicii intotdeauna foarte toleranți față de Biserică și Credință, cruțând monumentele de artă religioasă și lăsând nepângărite monumentele și vestigiile sfinte ale popoarelor supuse de ei.

Concomitent cu renașterea Ucrainei, in forma statului Cazacilor, s'a reinviorat și viața Kievului, totuși mai mult ca centru cultural și religios. Lupta națională împotriva Polonilor a fost accentuată prin lupta ortodoxiei reprezentată de cultura ucraineană împotriva catolicismului. Pe acest temei, patrioții ucraineni au sprijinit școlile, [illegible] o mare Școală Academică in care erau educați copiii Cazacilor și ai Rușilor Albi și unde a învățat vestitul Mitropolit al Kievului, Petru Movilă, bine cunoscut Moldovenilor, fiindcă in timpul lui Vasile Lupu, la 1641, a avut loc la Iași, Marele Sinod Ecumenic prezidat de acest Mitropolit. Academia din Kiev impreună cu aceia dela Ostroh a fost până la venirea bolșevismului, școala spirituală, care a păstrat și apărat tradiția Bisericii ortodoxe ucrainene și a Credinței până la Țarul Nicolae I. In această Academie erau reprezentate bucăți teatrale și înscenări diferite, reprezentând evenimentele și victoriile Cazacilor. Au fost tipărite cărți și în general, domnea o intensă viață științifică.

Știința ucraineană ajunsese treptele destul de ridicate la înălțimea țărilor occidentale. Hatmanii Ucrainei n'au economisit nici muncă, nici bani pentru a înfrumuseța Kievul cu biserici și edificii. S'au distins in mod deosebit, hatmanii Zeboidatsnyi Hmelnițchi și Mazeppa. [illegible] mentele care reliefează activitatea lui Mazeppa sunt: Biserica Sf. Mihail, minunata poartă a Lovrei și altele, construind și înfrumusețând numeroase biserici și catedrale.

Din noile monumente de artă cari impodobeau Kievul, se menționează Biserica Sf. Andrei construită in stil rococo-cazac, ridicată de Rastelli, pe malul Niprului. Acest sfânt locaș a fost transformat de bolșevici într'o cafenea. In Piața Sf. Sofii se ridică monumentul marelui Hatman Bogdan Hmelnițchi, ca și monumentul marelui pictor Sefcenko. E demn de remarcat, că cu prilejul concursului, la care au luat parte mulți sculptori ucraineni, execuția monumentului a fost încredințată de bolșevici unui evreu, care a prezentat pe portul profet al eliberării naționale al Ucrainei, ca de pildă, M-rea dela Vidubeț și Catedrala Sf. Mihail din Kiev. Ucrainenii au fost loviți in tot ce au avut mai scump. *Bolșevicii au căutat cu o drăcească perseve-* [illegible] *bolșevice de esență iudaică.*

Kievul a fost intotdeauna centrul politic, economic și cultural al Ucrainei. Incă din vremuri străvechi preistorice, Kievul a fost punctul concentric, important economicește al drumurilor care duceau dela Varegi până la Greci. In vremea principilor, Kievul era capitala intregei Ucraine și punctul de plecare al tuturor campaniilor împotriva barbarilor. In veacul XIX, Kievul prin școlile sale înalte, pr[illegible] organizațiile sale național-cultura[illegible] oficiale și secrete, cu teatrul s[illegible] ucrainian, devenise punctul centr[illegible] al renașterii naționale a Ucrain[illegible]. Aceasta explică că odată cu re[illegible]ființarea statului ucrainian in an[illegible] 1917, Kievul devenise din nou c[illegible]pitala Ucrainei eliberate de s[illegible] jugul Rusiei. In muzeul numit p[illegible]dagogic, s'a format primul Parl[illegible]ment ucrainian din reprezentan[illegible] aleși, numiți Zentralajanarda.

istorica Piață a Sf. Sofii a fost in 1918 Hatmanul Pavlo Scoropadski, conducător al Ucrainei, în aceiași Piață in anul 1918 a [illegible] rași ca în vreme [illegible] drii, in veacul XII, au năv[illegible] dele bolșev[illegible] Kievului [illegible] moscovi[illegible] care a [illegible] sec. XX. [illegible] roșilor [illegible] durat 3 ani, dusă [illegible] slăb[illegible] și împotriva Pol[illegible] [illegible] ucrainian. A fost [illegible] schimb o Republică soc[illegible] [illegible]ucraineană, cu [illegible] Charkov, totuși prin [illegible] deși sub bolșevici înse[illegible] Kievului nu s'a diminuat [illegible] din urmă sovieticii fiind c[illegible] să facă din nou Kievul [illegible] Ucrainei.

Bolșevicii au căutat să n[illegible] tot ce era specific națion[illegible] cest temei, Kievul a suf[illegible] mult. Această suferință o [illegible] ză și monumentele sale, car[illegible] lule ura istorică a Kiev[illegible] triva Moscovei: „... Gi[illegible] pereții Sf. Sofia, sâng[illegible] Kruti ... blesteamă M[illegible]

Schluesselburg
temniță și mormânt

„...Prin această cheie, am dobân-
t un rezultat deosebit : porțile
amice nouă s'au deschis pentru
i". In chipul acesta a fondat la
02 Petru cel Mare Schlüssel-
rgul, după cucerirea cetății sue-
ze de pe graniță. Nätteborg,
re și-a schimbat numele in Sch-
sselburg. Pentru Petru cel Mare,
imosul Țar rus, care dela ince-
tul domniei sale a fost preocu-
t până la obsesie, de crearea
irilor la mare, și care din cauza
estui vis al său, suferise anteri-
cu doi ani, o grea infrângere
Narva, cucerirea Schlüsselbur-
lui a insemnat un succes extra-
dinar. Această fortăreață e aşe-
ă la ieșirea fluviului Neva din
nsul lac Ladoga, legat cu Ma-
Baltică prin intermediul aces-
fluviul adânc Gurile Nevei
u barate și apărate de portul
dez destul de slab Nyenschanz,
e de altfel a și căzut in mâinile
ilor. Pe locul acestei cetăți,
rele Țar a dispus să se aşeze
mele cărămizi pentru zidirea
i mai mare port al Rusiei,
rsburgul, Schlüsselburgul se
urase de altfel, de o importan-
deosebită datorită numeroase-
lupte dintre Suedezi și Ruși
tru stăpânirea lui. Aceste lup-
se succedaseră necontenit chiar
a fondarea acestui oraș de că-
Juri Danilovici, marele prinț
Novgorodului, in anul 1323.
ub Petru cel Mare, Schlüssel-
gul și-a pierdut din rangul său,
cauza și in folosul Petersbur-
i, in neincetată ascensiune. I-a
avețuit insă faima sumbră de
isoare principală a Statului,
mai cumplită din câte există,
atrocitățile sale, depășind
ape cumplitele temnițe pentru
damnați la muncă silnică din
ria, sau vestitele închisori din
atea Petru și Paul, sau acela
insula pustie și pleșuvă și
ită de orice vegetație, Solc-
ky. Inchisoarea din Schlüssel-
, mai ales in veacul XVIII,
arhiplină de deținuți, arestați
impul și din cauza certurilor
domnie a membrilor Casei Ro-
ov, dar mai ales din pricina
oalelor necontenite. Rezultatul
or evenimente a fost, că in-
coasele și jilavele cazemate
Schlüsselburgului nu s'au go-
iciodată de prizonieri și con-
nați, printre cari nu rare ori
iseau și membri marcanți din
iile țarilor
sugi Petru I, in luptele sale
rmate impotriva vechiului par-
us, alimentat și de intrigile
ocite de cancelaria lui secretă
constituise un fel de cama-
a făcut să dispară de pe
ment numeroși pretendenți
ron, închizându-i la Schlüssel-
, unde aveau să nu mai vadă
dată lumina soarelui. La 1718
st inscenat acel faimos proces
triva succesorului său la tron
ei, in cursul căruia acest
a fost biciuit cu cnutul, pâ-
s'a tras moartea in inchisoare.
0 ani mai inainte, mama lui
el, Eudoxia, fusese exilată și
ă unui regim extrem de se-
tr'o mănăstire de pedeapsă,
mnata lui Petru cel Mare,
a fost incarcerată tot la
selburg, unde după ani in-
gați de chinuri și suferinți,
ragul zilele, mistuindu-și
setea tinereții.
Impărăteasa Ana, și-a sfâr-
ința in supraomenești torturi,
[illegible]
le, Prințul Dimitri Golițin;
menea Principele Dolgoruki
[illegible]
ul Tarinei, Biron, care că-
în disgrație, a fost incarcerat
orop, murind la fel. Urmașa
ei, Impărăteasa Elisabeta, care
și-și crele[illegible] o glorie deose-
punând[illegible]uluror că ea nu va
pe nimeni la moarte,
mis, e drept mai puțini ad-
ari, in temnița de lângă Lacul
ga, unde toți deținuții ar fi
erat totuși in locul mizeriilor
iferințelor de nedescris, moar-
sub orice formă. Aici intre
prătele ziduri, și-a trăit ulti-
zile, ajungând ca o umbră și
ându-se ca o lumânare și suc-
ul legitim al Țarilor, Ivan
a, nepotul ei. Ivan

in fragedă tinerețe, fusese investit la 1741 cu demnitățile țarilor. Dar prin intrigile perfide ale Elisabetei, Ivan al VI-lea impreună cu părinții săi, originari dintr'o nobilă familie princiară din Braunschwig, au fost exilați mai intai la gurile fluviului Dona și deportați la Marea Albă. Când Ivan a ajuns la vârsta de 16 ani, Impărăteasa Elisabeta a dat ordin să fie imediat transportat la Schlüsselburg, acest legitim pretendent la tron. Ivan, intre zidurile mucede, și-a măcinat ultimele zile ale sale, murind in cumplite mizerii, in fragedă tinerețe.

Când Petru al III-lea s'a urcat pe tron la 1762, s'a gândit să-l elibereze pe acest nefericit, dar cu prilejul vizitei lui oficiale, in celula lui umedă, n'a mai găsit decât un ins răvășit și căzut într'o apatie totală, vecină cu idioțenia. Caterina a II-a care a răsturnat de pe tron pe Petru al III-lea, soțul ei, intenționase să-l trimită in fortul dela Schlüsselburg, dar n'a avut timp să-și pună planul in aplicare, intrucât Petru al III-lea a fost sugrumat mai inainte, de unul dintre favoriții ei. Conjurații, care au inlăturat de pe tron pe Ecaterina, au ridicat steagul pentru Ivan, care a fost proclamat drept țar, a cărui tragică soartă nu era nimănui cunoscută. Revoluționarii reușiseră chiar să cucerească prin asalt Schlüsselburgul, dar in cazematele ei n'au mai găsit decât un cadavru, in locul celui care avea să le conducă destinele, deoarece paznicii închisorii, in urma dispozițiunilor primite dela guvern, și pe temeiul indicațiilor stabilite de ei, il uciseseră infingându-i in piept pumnalele. Referitor la asertiunea că victima intâmplării din Schlüsselburg n'a fost Ivan, ci un copil substituit, in timp ce Tarul autentic se refugiase ca medic la Pernau, nu a fost verificată temeinic, pe bază de documente istorice.

Și in epocile mai târzii, Schlüsselburgul a rămas tot o inchisoare de stat, un loc sinistru a celor mai cumplite grozăvii, deoarece in această cazemată, condamnații nu vedeau nici un fir de iarbă, nu se impărtășeau din nici o rază de soare, n'auzeau nici un cântec de pasăre, despărțiți cu totul de lume. Bolșevicii au folosit in scop de propagandă această cetate care in ultimul timp fusese destinată drept casă de corecție. Pentrucă in curtea temniței fusese executat un frate a lui Lenin, a fost transformată in muzeu, pentru agitațiile lor. Această închisoare cu ziduri groase și mucede trebuie să fie vădită ostentativ generațiilor comuniste, ca un simbol al epocilor țariste, caracterizate de bolșevici un șir nesfârșit de crime, nelegiuiri abuzuri și tiranie. Dar sistemele vărsării sângelui nevinovat mult mai complecte, mult mai criminale și mult mai desăvârșite au căpătat proporții nebănuite in timpul regimului bolșevic. Schlüsselburgul, cu toate tragediile desfășurate in lucăperile sumbrului său interior, in care au dispărut fără urme atâtea vieți, relefând o pagină pătată de sânge a epocii țariste, totuși a fost adumbrit cu desăvârșire față de fărdălegile abominabile, execuțiile interminabile cari constituie cortegii nesfârșite și ale căror descrieri increțesc carnea pe om și sbârlesc părul. Tarii roșii, Lenin și Stalin, au ridicat gigantice piramide din necatombe de jertfe, ișmilnându-și metodele de oprimare a celor incomozi, demonstrând un total dis-[illegible] nească, noțiuni care la bolșevici nu contează.

Toate exemplele trecutului sunt palide imagini, aproape[illegible] șters, față de legiuirile de proporții titanice ale acestui satanic bolșevism. Sub regimul secerei și ciocanului, intreg imensul stat bolșevic n'a devenit altceva decât un gigantic Schlüsselburg, „un mormant de piatra". *Cucerirea orașului dela Lacul Lodoga are valoarea sugestivă de simbol al apropiatei prăbușiri, a unui sistem despotic, care a ingenunchiat la pământ băgând in lanțuri și cătușe 170 milioane de oameni, timp de un pătrar de veac.* (UTA)

Cinema „CAPITOL"
Un film de intens dramatism după romanul lui Paul Keller

Un peisaj minunat! Romantism!
Inceputul repr. 3, 5, 7 și 9 Dumineca și la orele 11 dim.

Noua grafie germană
Adoptarea oficială a scrierii normale germane cu caractere latine

Cu 1 Septemvrie, s'a inceput invățământul in toate școalele germane, cu o deosebită importantă inovație, cu caracter de reformă capitală. Ministerul educației Reichului german a dat o circulară intregului invățământ de toate categoriile, in care se spune că incepând dela această dată este abolit scrisul cu caractere gotice, care purtau titulatura de scris germanic. Scrisul vechi germanic nu va mai fi invățat de aci inainte in școală. In locul acestui scris, care durează de atâtea veacuri, se intrebuințează ca unică metodă a grafiei școlare, „scrierea normală" numită special in acest fel, care de altfel, este absolut identică cu scrierea cu caractere latine. Se știe că grafica latină este răspândită pretutindeni, in aproape toate țările lumii. Indubitabil, noua metodă adoptată reprezintă o apreciabilă unificare a graficei, in care mod toate scrierile germane, extrem de căutate pentru toate domeniile vieții spirituale, tehnice ori economice, sunt accesibile oricărui străin, datorită acestei unificări și facilitări. Presa germană precum și cercurile răspunzătoare germane accentuează asupra faptului, că această nouă metodă grafică nu are nicidecum semnificația tăgăduirii și anihilării gloriosului trecut german. Vechiul scris german intrebuințat până la această dată, având denumirea specială de „Fraktur" timp de veacuri, a fost apreciat ca singurul fel de scris specific Germanic. Inaintea acestui scris, existase așa numita grafie „antiqua", a cărei origină a fost stabilită in timpul lui Carol cel Mare, care a fost oblăduitorul și adoptatorul acestui fel de scris, și care devenise metoda scriptică a evului mediu. Noua scriere germană numită „normală" intră in cadrul obișnuit al aceleiași evoluții și in consecință, marilor ziare germane conștiente de importanța acestei reforme, adoptaseră incă de multă vreme, scrisul cu caractere latine. trecând dela așa numita „Fraktur" la „Antiqua".

In ceasurile, in care se pregătesc drumurile nouei Europe, acest fapt deși cu aparență forțată, in mersul evolutiv al lucrărilor, are obiectivul de a crea o unitate grafică europeană, chiar dacă această transformare reprezintă o revoluție pentru creațiile scrise ale culturii și geniului german.

Drumul tineretului francez
Străduințele pentru educarea tinerelor generații

In opera de reformare a vieții poporului francez, de transformarea din temelii a Franței, pe care Mareșalul Pétain [illegible] cu colaboratorii săi se străduiesc s'o readucă pe drumul luminos al unei vieți spirituale adevărate, pentru a pune temeliile noului stat francez in cadrul nouei Europe, organizația tineretului francez va ocupa locul predominant.

Catastrofa politică și militară a Franței din Iunie 1940 a deschis ochii poporului francez asupra insemnătății tineretului, căruia e convins că trebuie să-i acorde o incredere nelimitată in materie de politică statală. Rezultatele strălucite, pe care Italia și Germania le-au realizat intr'un timp relativ scurt, in această direcție, au atras atenția personalităților franceze responsabile, asupra acestei probleme absolut necesare, care trebuie soluționată in cadrul operei de inoire a Franței.

Legea din 23 Aprilie 1940, care a reorganizat secretariatul de stat francez al „Educației naționale și a tineretului", a constituit fundamentul acestei reorganizări a tineretului. Rolul statului francez constă din „controlul intregei mișcări a tineretului". Legea menționează faptul că statul supraveghează in toate organizațiile tineretului, „educația spirituală — morală, socială și cetățenească — precum și pregătirea profesională a tinerelor generații". Iar când aceste organizații vor și pot să desfășoare anumite inițiative proprii, se ințelege dela sine — și acest fapt este relietat in mod deosebit, — că statul dovedește o absolută loaialitate [illegible] conducătorii lor, pretinzând-o in aceiași măsură dela aceștia.

Statul francez se preocupă mai [illegible] drele educației mișcării tineretului. Așadar problema capitală in ceeace privește [illegible] ației, se ocupă de crearea conducătorilor de mâine, ieșiți din organizațiile tineretului [illegible] mărul tinerilor [illegible] incadrați in [illegible] tineretului francez s'a triplat dela incheierea armistițiului.

(Continuare in pag. IV)

Filmul german în război

Numărul spectatorilor de cinematograf in Germania s'a dublat in timpul războiului, față de anii de pace dinainte, iar acum a atins granița de 1 miliard. Filmul este in timpul războiului, un factor cultural decisiv, a cărui importanță este mult mai mare ca in anii de pace. Numai un popor sănătos și vital poate continua să-și ingrijească și să-și desvolte valorile culturale in toate domeniile și in timp de războiu. Producția de filme nu a incetat și nici măcar nu a fost intreruptă un singur minut, in toate atelierele și studiourile din Reichul german. Din contră, a luat proporții din ce in ce mai mari, ca o dovadă că este conștientă de rolul ce-i revine, tocmai in timpurile de față.

Marile case de producțiune in domeniul filmului — Ufa, Tobis, Terra, Bavaria și Wien-Film își organizează producțiunea cu totul independent de speculațiuni economice sau considerațiuni de rentabilitate. Toate planurile de lucru și pregătirile de filmare se conduc in primul rând după principiile realizării artistice, fixate de condițiunile generale ale artei și mai ales de legile dramaturgiei. Se ințelege că evenimentele mari din zilele noastre ocupă un capitol destul de important in pregătirile de lucru din industria filmului. Războiul depe front, unde se scrie istorie și influența lui asupra [illegible] străine filmului; in general filmul ca factor educativ, trebuie să trăiască evenimentele actuale, să le urmărească, să le redea maselor de spectatori. Vremea noastră este stăpânită de incordarea omului pe front pentru făurirea unei lumi noui; la acest sbucium, filmul are datoria să fie prezent, numai așa își verifică roadele și își legitimează existența. Deaceea eroismul soldatului și ideea ce-l duce la victorie, au devenit centrul preocupărilor in industria de filme. Autorul, regisorul și artiștii sunt chemați să dea formă și expresie acestui fapt eroic, acestei realități, care ne apropie de perfecțiune.

Prducția germană a prins aceste realtăți in câteva mari filme, cari s'au bucurat de mare succes, nu numai in Germania, ci și in celelalte țări europene, interesate in aceeași măsură la realizarea in faptă a Europei Noui. Amintim câteva din aceste filme

„Cântecul patriei", „Excadrila Lützow", „Stukas", „Submarinele la atac", „Patria mai presus de de orice", iată numai câteva titluri, cunoscute și in România, câteva din aceste filme au fost prezentate și publicului românesc. Sunt documente ale vieții de toate zilele, așa cum se trăește azi, in vremea marei prefaceri, la inceput de eră nouă. Prezintă pe om in luptă pe viață și pe moarte. Fiecare soldat poartă caracterele personalității lui și totuși, in totalitatea lor, sunt mânați de acelaș ideal, sunt gata să-și iertfească sângele pentru patrie și mărirea ei. Spectatorul trăește viața lui indeaproape, deaceea nu-i este greu să înțeleagă procesul sufletesc ce se desfășoară in pieptul infanteristului neobosit sau in ochii pilotului spărgător de nori.

Toate aceste filme sunt crâmpenie de războiu, așa cum se duce in realitate. Soldații depe ecran sunt celulele din marele corp militar [illegible] re dăruire artistcă, pentru ca astfel contribuția lor la ridicarea monumentului eroismului să fie totală și adânc simțită. Dar filmele amintite mai sus dovedesc in acelaș timp și puterea de creație a producției germane de filme și prin aceasta, posibilitățile artistice; vederile dovedesc progresele realizate in această industrie destul de tânără. Prof. Karl Ritter, Ernest Bertram și Günther Rittau sunt reprezentanții progreselor mărețe din domeniul regiei.

Pe lângă filmele războinice, intâlnim filme istorice, cari reactualizează viața marilor personalități ale trecutului, a căror operă rămâne mereu actuală. Dintre acestea, amintim marea realizare a lui Emil Jannings in filmul „Ohm Krüger" și filmul „Bismarck" atât de bine realizat de tânărul regisor Wolfgang Liebeneiner; tot in această categorie amintim „Evreul Süss" a cărui temă este destul de actuală, apoi „Carl Peters" cu Hans Albers și „Friedemann Bach" al cărui rol [illegible] joacă Gustaw Gründges, [illegible] ale că[illegible] rui posibilități ar[illegible] nu mai este nevoie să amintim.

Acestor filme eroice și istorice documentare, li se adaugă numeroasele filme de intreținere, distractive. Conținutul lor este destul de variat, dela probleme psihologice, dramatice până la cele mai comice combinațiuni, care stârnesc hohote de râs.

Amintim „Mâini descătușate" regisat de Hans Schweikart și „La revedere, Franciska", cari pun probleme foarte interesante. Dintre filmele distractive, destul de numeroase, nu ne putem mulțumi să amintim numai câteva, deaceea mai bine dăm numele celor ce le dau viață: Theo Lingen, Hans Moser, Paul Hörbiger, Grete Weiser, Johannes Riemann, Hans Rühmann, Paul Henkels, etc.

După Anschluss, producția vieneză de filme a revenit Reichului, astfel casele din Berlin și München au primit buni parteneri, pentru continuarea misiunii incredințate de Reichul al III-lea, tânăra societate Wien-Film a realzat in primii ani, filme foarte reușite. Este destul să amintim [illegible] cu Käthe Dorsch, „O viață intreagă" cu Paula Wessely și in sfârșit marea realizare a lui Willy Forst „Opereta" al cărui succes a fost deosebit de mare, in toate țările europene.

Filmul german poate susține că este prezent la datorie.

S'a deschis restaurantul de lux
»CARLTON«
sub conducere românească

O PAGINA DE SGUDUITOR SACRIFICIU
UN FILM DE PROPORȚII GIGANTICE
ASEDIUL ALCAZARULUI
cu MIREILLE BALIN · RAFAEL CALVO
REGIA: AUGUSTO GENINO
O GRANDIOASĂ REALIZARE CINEMATOGRAFICĂ
A CELOR 75 ZILE DE EROICĂ REZISTENȚĂ
A CADEȚILOR LEGENDARULUI GENERAL MOSCARDO

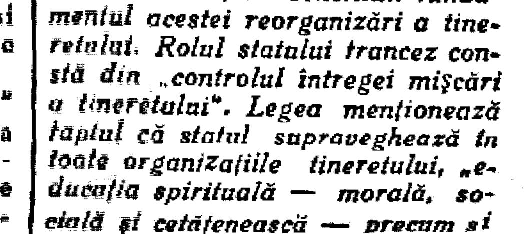

356

Noua reformă școlară în Germania

Germania național-socialistă a înlocuit în toate domeniile speciale, orice măsuri paleative și superficiale, cu principiul realizărilor pozitive. Toată lumea să fie încadrată marelui proces al producțiunii, fiecare să fie pus la locul unde poate da maximum de rezultate, fiecăruia să i se dea posibilitatea să ajungă la acest loc pe care îl indică însăși calitățile lui.

Pentru aceasta, școala de toate gradele trebuie să fie organizată de așa fel, ca să îngăduie această permanentă circulație, să sprijine desvoltarea talentelor și calităților organizatoare, etc.

Școala primară este prima instituție, în care începe selecționarea valorilor, adică îndrumarea și clasificarea. După prima serie de 4 ani în școala primară, tineretul german este îndrumat spre școlile medii și secundare, în măsura în care sănătatea și inteligența asigură continuarea cu succes. Urmează pregătirea în această serie timp de 8 ani, pentruca tineretul să „fie capabil să ocupe mai târziu posturi de conducere și răspundere în organizarea Reichului", după cum spune legea.

Tinerii înzestrați cu talent organizator și cu deosebit simț practic, sunt îndrumați spre profesiuni practice, după ce mai întâiu li se face o pregătire generală de 6 ani în școli medii. Majoritatea tineretului german, fete și băeți, cari nu vor urma mai departe, — rămân încă 4 ani în școala primară, pentruca la sfârșit să plece cu un bagaj de cunoștiințe generale, suficent pentru viața de mai târziu, plus oarecari îndrumări practice.

Studiul celor 8 ani din școala primară era și rămâne mai departe absolut gratuit, cheltuelile fiind suportate de stat; dar numai învățământul primar era gratuit, cel secundar deloc. Din această cauză, rămâneau în școala primară, seria a doua, fără să aibă posibilitatea să studieze în școli secundare, foarte mulți tineri, dintre cari cel puțin 30—35% erau desemnați de învățători ca „foarte înzestrați și talentați".

De curând, organizarea învățământului din Germania a fost reformată și întregită, în sensul, că orice tânăr înzestrat, să poată urma mai departe școli secundare și profesionale, chiar dacă situația materială a părinților nu ar îngădui-o. Este vorba de extinderea pe întreg teritoriul Germaniei Mari a organizării învățământului din fosta Austrie.

Scopul acestei reforme este să asigure circulația valorilor și pătrunderea talentelor, indiferent de situația materială. Pentrucă selecționarea nu este posibilă în primii 10 ani, adică la vârsta fragedă, la care tânărul urmează cursurile primei serii din școala primară, de acum înainte se va continua selecționarea și clasificarea în școlile secundare, tocmai pentrucă fiecăruia i se asigură continuarea studiilor. Dacă se constată ulterior că tânărul are talent în oarecare domeniu, deși a rămas în școala primară sau a fost îndrumat spre altă carieră, se pot oricând face corectări și reveniri, prin trecerea anumitelor diferențe de materii.

Ce s'a urmărit prin noua reformă școlară!

In primul rând realizarea practică a punctului al 20-lea din programul anunțat de Führer pentru prima dată la 24 Februarie 1920, după care școala trebue reformată în sensul să asigure fiecărui tânăr german capabil și silitor, pregătire școlară pentru cele mai înalte posturi în stat". Reichul german stă în fața marilor înfăptuiri, la care îi dau dreptul forțele lor creatoare, încât are nevoie de toate valorile națiunii, niciuna nu trebuie pierdută sau nevalorificată.

Reforma amintită mai sus își va arăta roadele în special după răsboiu, dar aplicarea practică nu a fost amânată până după pace, a început imediat. Pe tot cuprinsul Reichului se va pune în aplicare noua reformă, odată cu începerea noului an școlar în luna Septembrie a. c.

Peste tot se vor înființa noui școale medii, secundare și profesionale, pentru tinerii silitori și talentați.

Epoca de tranziție dela început este destul de grea, deaceea este bine că a fost începută încă în timpul răsboiului, pentruca după pace să fie pregătit terenul; în ceea ce privește cărțile și programele, s'au admis pentru început, cele vechi, așa cum existau până acuma, spre a scuti cheltueli zadarnice.

Un nou domeniu de activitate și-a început adaptarea la cerințele doctrinei național-socialiste și roadele nu vor întârzia. Se va vedea că și în această direcție, Germania lui Adolf Hitler a făcut începutul reformelor, cari vor fi adaptate de toate statele, tocmai pentrucă sunt reforme impuse de vremurile ce trăim azi.

Drumul tineretului francez

(Urmare din pag. III)

Totuși ziarele franceze subliniază faptul că aceste date nu trebuie să producă nici o iluzie nimănui, deoarece organizațiile existente cuprind un număr extrem de mic din întreg tineretul francez. Ziarul „Temps" estinează numărul acestora la mai mult de o jumătate de milion, ceeace îndeamnă pe acest mare ziar francez să comenteze în culori pesimiste, această situație, când spune: „acest fapt înseamnează extrem de puțin pentru o țară mare ca Franța, pentru a cărei ridicare din nou, se cere conlucrarea armonică și depunerea străduințelor tuturora, dar mai ales, o foarte intensă educație a tinerelor generații". Asupra motivelor, pentru ce numărul tinerilor francezi nu este mai mare pentru a se înrola în munca de reconstrucție a Franței, ziarul francez scrie că trebuie să ne gândim ... de puțin a fost preocupat tânărul francez de problemele disciplinei grupului, ca și de integrarea lui cu [illegible] națională." Principiile nouii educații franceze constau în demonstrarea puterii exemplului, creiarea spiritului de jertfă, a autodisciplinei, a formării cadrelor și șefilor.

In concluzie, în Franța de astăzi se caută de a sădi în tineretul francez, conștiința colectivității naționale și concomitent, de a se extirpa din suflete, înclinațiile egoiste — individualiste. (UTA).

Concertele de iarnă în Germania

Odată cu începutul iernii, majoritatea orașelor germane au și proiectat concerte și seri de artă pentru lunile cu nopți lungi.

Inceputul va fi la 18 Noembrie a. c. când se vor organiza serbări muzicale în toată Germania, sub motto „Ziua muzicii germane"*, cu misiunea de a desvolta gustul și interesul fiecărei familii pentru muzică.*

Anul acesta sărbătorim pe Mozart, ceea ce ne dă prilejul să amintim pe marele compozitor german, care nu-a neglijat nici muzica intimă, de familie, înzestrând-o cu prețioase compoziții. In Salzburg va avea loc o săptămână a muzicii de familie.

In Berlin, pe lângă reprezentațiile ce se vor da în mai toate teatrele și sălile de concert, 20 de asociații muzicale vor merge în prejurimi, unde vor organiza seri de muzică. Celelalte orașe mari ale Germaniei preiau organizarea festivităților din raza lor de activitate, încât nicăieri nu vor lipsi reprezentații pentru muzica de familie.

TEATRUL NAȚIONAL

DIN CLUJ LA TIMIȘOARA

Deschiderea stagiunei

Sâmbătă, 4 Octomvrie 1941

ora 8³⁰ seara, precis se va reprezenta

VLAICU VODĂ

Dramă în 5 acte, în versuri de Alecsandru Davila

DISTRIBUȚIA:

Vlaicu Vodă, Domnul țării	Dl Nae Bulandra	Sora [illegible]	
Rumân Grue, credinciosul lui	„ I. Sârbu	Moș Neagu	„ Virgil Potoroacă
Mircea Basarab, nepotul Domnului	„ L. Divariu	Un Căușel	„ T. Olariu
Costea Mușat	„ Al. Economu	Intâiul Boier	„ Victor Popescu
Banul Miked	„ C. A. Rust	Al doilea Boier	„ I. Faraianu
Spătarul Dragomir	„ Titus Lapteș	Al treilea Boier	„ Gh. Frumuzache
Groza Moldoveanul	„ Nic. Dimitriu	Intâiul Moșnean	„ C. Ionescu
Prea Cuviosul Nicodim	Dl Neamtzu-Ottonel	Al doilea Moșnean	„ Niculae Sasu
Pala Italianul	Dna Dala Nicoară Andon	Un Boier bătrân	„ George Matache
Baronul Kallany	Dl Liviu Doctor	Clara Doamna, mama vitregă a lui Vodă și mama Anchii	Dna Jenny Moruzan
Vlad Dobceanul	„ Mihail Mateescu		
Manea	„ Hristea Cristea		
Aldea Algiu	„ Sabin V. Pop	Domnița Anca, fiica Doamnei Clara și soră despre tată cu Vodă	Dra Viorica-Vodă
Român Herescu	„ Viorel Galea		
Murgu	„ Miluță Lapteș-Dora		
Baldovin	Dl Petre Dragomir	Sanda	Dna Fl. Ciura-Ștefănescu
Părcălabul Curții	„ Dem. Gonstantinescu	Un copil de casă	Dra Virginia Bude

Boieri — Ostași — Moșneni etc. — Acțiunea se petrece pe la 1370, în Curtea de Argeș

Direcția de scenă dl Vintilă Răduiescu **Decorurile de dl Eugen Trucinsky**

Elevii și elevele pot lua parte la acest spectacol

Prețul biletelor: Loja I. Lei 235, Loja II. Lei 175, Rezervate Lei 60, Stal I. Lei 50, Stal II. Lei 40, Stal III. (pentru studenți) Lei 19, Balcon I. Lei 60, Balcon II. A (pentru studenți) Lei 19, Balcon II. B. C. D. și Balcon C. D. Lei 24, Galerie A. B. C. D. și A. E. Lei 19

Intrarea în sală după ridicarea cortinei este interzisă — Doamnele cu pălării nu sunt admise în staluri

Cassa este deschisă între orele 10-1 și 5-8³⁰. In prețuri sunt cuprinse taxele, timbrele și garderoba

De vorbă cu Eroii noștri răniți

Un singur gând, sublim, îi stăpânește pe ofițeri și pe soldați: Să se reîntoarcă pe câmpul de onoare, să dea din nou piept cu dușmanii Țării și să-i zdrobească definitiv!

Vroiți să vedeți puțin răsboiul?

Mergeți la spitalele cu răniți. Stați de vorbă cu ei . . .

Povestirile răniților au amintiri cari înfloresc în sufletele lor, pe care trebuie să le înțelegi. Atunci te vor transpune în războí și te vor integra în imaginea vie a destinului nostru sub impulsul marilor chemări ce ți-le vor vesti ei.

Spusele lor vor prinde aripi, cari te duc în vâlvătaia pârjolului dela răsărit. Pentrucă rănitii atestă războiul prin rănile lor.

Iar atunci ve-ți simți o ridicare în azur . . .

Printre ofițerii dela „Parc"

Fixat undeva pe malul Begheiului și adumbrit de un parc frumos, Sanatorul „Parc", adăpostește un mănunchi de ofițeri răniți.

Să fie de toți vr'o patruzeci.

I-am găsit, pe unii întinși pe paturi imaculat de albe, iar pe alții în parc, făcând cerc de voioșie și scăldându-se în razele calde ale acestei veri târzii.

Numai baschetele pe cari le purtau unii, dovedeau că sunt ofițeri răniți.

Pentrucă pe fețele lor abea de întrezăreai urme de suferințe.

Cu toții afișau seninătate, iar în ochi le licărea speranța.

Văzându-i, am încercat prima emoție. Eram doar față în față cu răniții noștri de pe front. Și tot odată aproape de realitățile aspre ale răsboiului.

Apoi am intrat în vorbă cu ei. Doream să aflu lucruri mari.

Fără să-mi declin calitatea, mă așteptam ca astfel să iscodesc eroisme de legendă pentru cititorii noștri.

Dar m'am înșelat.

Răniților aceștia li-se părea răsboiul o jucărie nedemnă de remarcat.

In toate compartimentele sociale am întâlnit interese la profesiunea de gazetar. Iar uneori, oameni suspuși, făceau adevărate exhibiții de autobiografii, pentru a mă fascina în scontarea unei „prezentări adevărate"...

Ofițerilor răniți, chiar aflând că sunt gazetar, nu le-am suscitat nici cel mai mic interes față de faptele lor eroice.

Insistând totuși să-mi vorbească despre ei, de faptele lor, mi-au vorbit doar de „compania lui" de „plutonul lui" de „însuflețirea băeților lui" al căror elan nu-l puteau stăpâni.

Apoi povestea termina cu rănirea.

Unul mai volos și aproape vindecat, îmi aruncase frazele astea râzând: „mai ai răbdare, peste câteva zile mă voi întoarce din nou pe front și atunci îți voi scrie lucruri frumoase"...

Am rămas cu ochii țintiți la „virtutea" de pe piept. Și decorația asta n'avea nimic să-mi spună?

Abia atunci am înțeles: el preferă să vorbească bolșevicilor...

Mă uitam în ochii fiecăruia. Dar nu citeam o urmă de tresărire, de disperare.

In ei ardea flacăra entuziasmului de eroi adevărați.

Nu puteam trece cu vederea, atât aici cât și la celealalte spitale, gestul înălțător de patriotism al femeii române — doamne și domnișoare dela „Crucea Roșie" — cari se robesc voluntar dăruindu-se îngrijirii de soră răniților cu toate celulele persoanei lor fizice și cu toată existența lor spirituală.

„Bolșevici au curaj la fugă"...

Am trecut la alte spitale, unde sunt răniți grade inferioare. Atmosfera era pretutindeni aceeași: de speranță.

Nici unul nu-și văita durerile. Nici unul nu se îngroazea de front.

Trăiau mai de grabă într'un fel de voluptate a frontului, care le închidea un miraj și o fascinație, pline de chemări, căci pretutindeni stăruie ca un aduvărat refrem gândul celei mai arzătoare dorinți: să se însănătoșeze și să se întoarcă din nou pe front.

In saloane prezidează moralul cel mai ridicat stropit cu voioșie românească.

Plini de exhuberanță, torc glume de tot felul și spirite pe socoteala bolșevicilor.

In crâmpeile de povestiri între ei am surprins un fapt de arme, care în loc să stoarcă admirație, a produs ironii la adresa inamicului, caracterizat unanim cu epitetul simplu de fricos.

Și ca să mă convingă și pe mine cât sunt de fricoși bolșevicii, patru răniți deodată s'au întrecut să-mi istorisească isprava soldatului Irimieș Petru din Cluj.

Prinzându-l refugiul în armată, în retragere, mama i-a rămas la Cluj.

Pornit cu regimentul său în primele zile la răsboi, s'a distins printr'un curaj deosebit în mai multe lupte.

In noaptea de 23 spre 24 Iulie, lângă Cetatea Albă, a făcut de sentinelă la un depozit părăsit de bolșevici.

Fiind schimbat și plecând la unitatea sa, pe bicicletă, i-au apărut în drum, două mogâldețe, venind spre dânsul.

Fără să fie observat, a coborât încet de pe bicicletă, s'a pitulat în marginea drumului, așteptând.

Când s'au apropiat, cam la vr'o zece pași de el, i-a distins precis: erau doi bolșevici.

Apoi deodată a sărit ca o panteră în fața lor, somându-i să se predea.

Bolșevicii speriindu-se, au aruncat armele.

Plecând să-i predea, după vr'o 200 de metri, românașul s'a pomenit cu o altă surpriză: îau eșit în cale dintr'un lan de grâu, șeasă bolșevici, toți înarmați.

Dar Irimieș nu și-a pierdut sângele rece nici de astă dată.

I-a așteptat cu mâna încordată pe trăgaci și apoi, ca și mai 'nainte, cu voce puternică le-a stigat să oprească și să arunce armele.

In clipa următoare toți cei șeasă bolșevici erau prinzonieri.

Desmeticindu-se, unul din ei, ucrainian, știind românește, a ținut să se explice, diminuând rușinea: „credeam că sunteți de ai noștri, prea am fost luați prin surprindere și ne-am pierdut curajul căci de patru zile n'am mâncat nimica..."

— Aș... le-a luat foamea curajul, vorba vine, mai bine o lăsa moartă, le cunoaștem noi curajul la fugă, — intervine ironic un alt rănit, a cărui vorbe se pierd în râsul celorlalți.

Apoi după ce a legat puștile punând să le ducă doi mai vlăjgani, iar un altul bicicleta, soldatul Irimieș i-a escortat, văzându-și de drum.

Dar n'a apucat să ajungă la destinație, căci Irimieș s'a pomenit deodată înconjurat de o patrulă ce răsărise din ambele părți ale drumului.

Devenise acum el cu prinzonierii lui, prinzonieri. Dar pe un moment numai, căci patrula era românească.

Și nu mică i-a fost mirarea sublocotenentului care o conducea, văzând isprava unui singur soldat român cu opt bolșevici la activ.

L-a felicitat și l-a îmbrățișat frățește, căci isprava prea a fost frumoasă.

Și în timp ce camarazii lui de cameră îi reeditau mândri bravura, soldatul Irimieș Petru, își purta gândurile nostalgice, la orașul său...

Am încercat să i-le fur.

— Unde te gândești camarade... tot la bolșevicii dtale? Nu cumva ai vrea să mai mergi odată pe front?...

Irimieș Petru a tresărit, săgetat o privire, răspunzându-mi scurt:

— M'aș duce s'o liberez pe mama...

In ochii lui strălucea întreg Ardealul...

* * *

Caporalul Stroie Ilie din Musc... întreține hazul în toate saloanele.

Țăran desghețat, cu desagii lui de șugubeții, îneacă în râs multe suferințe,

E cel mai iubit de camarazi.

Cund își termină debitul humoristic, începe cu fluerul,

Pe înserate saloanele răsună doinele și sârbele cântate de el cu măestrie.

L-am întrebat dacă are și el vr'o ispravă.

Aruncându-i lui Irimieș, o coadă de ochi parcă pizmașă, dar totuși admirativă, îmi răspunde:

— Hm... eu n'am avut norocul lui, dar am avut alt noroc, cu patru avioane...

— Cum? Imi exprim eu nedumerirea.

— Să vedeți — începe el — eram la 8 km. de Odesa, cu grupa de transmisiune, întinzând fire telefonice,

Deodată apar deasupra noastră patru avioane bolșevice. Se vede că ne-au observat, căci au început să ploaie bombe, ca din cer, pe noi. Apoi au început să „cloanță" mitralierele...

Dar minune, nici o bombă n'a explodat, iar gloanțele mitralierelor nu ne-au atins nici pe unul.

Apoi avioanele și-au văzut de drum, iar eu am întins liniștit firele...

După câtva timp, artileria noastră trăgea asupra Odesei.

Ce simplu!... „Apoi avioanele și-au văzut de drum, iar eu am întins liniștit firele..."

Această stăpânire de sine a caporalului Stroe, de a-și întinde liniștit firele... e una din caracteristicile ostașului nostru, care contribuie la actele de bravură neasemănătoare ce le săvârșește și le-a mai înfăptuit.

— M'am împrietenit cu mulți răniți. Dela fiecare poți afla câte vitejie, dar ele sunt multe. Toate însă, la olaltă se contopesc într'un ... și mare: desrobirea Basarabiei și Bucovinei.

O ascult. Și o văd. Pentrucă printre răniți, am fost și eu pe front...

Imaginea vie a destinului nostru mi-a înflorit în suflet. Așa cum despică eroii Țării, vestit de răniții mei...

* * *

Voi cei care n'ați văzut răniții, întârziați să-i cercetați.

In ochi le sclipește o România Mare, presărată cu florile avântului și ale jertfelor lor — ca și acelora care au rămas de strajă acolo în răsărit în mormintele glorioase.

Mircea ...

Actualități germane

O ganizația național-socialistă „Kraft durch Freude" face cunoscut că a organizat până acum 3000.000 de reprezentații pentru soldați, la cari au luat parte milioane spectatori; zilnic s'au organizat 500 de reprezentații.

Provincia Renania a pus la dispoziția Academiei de arte din Düsseldorf suma de 50.000 mărci pentru înființarea unui Institut de tapete și studiul picturii de... rete.

Opera de stat din Viena a angajat pe renumitul dirijor Furtwängler pentru noua prezentare a operei „Fidelio" de [illegible] care va reprezenta punctul culminant al serbărilor.

Biblioteca din Wei...

Charko... ...te 550 de ...

deși sub [illegible] Kievului nu s'a [illegible] din urmă sovieticii [illegible] să facă din nou Kievul [illegible] Ucrainei.

Bolșevicii au căutat să [illegible] tot ce era specific națion... cest temei, Kievul a suferit mult. Această suferință o ... ză și monumentele sale, care ... luie ura istorică a Kievului ... triva Moscovei: „... Gi... pereții Sf. Sofia, sâng... Kruti ... blesteamă M...